

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 1701
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/4/2024

Βασίλειος (Λάκης) Νικολάου Βασιλειάδης

Βουλευτής Πέλλης
Νέα Δημοκρατία

15 Απριλίου 2024

Προς: Το Τμήμα Αναφορών της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς: τον Υπουργό Ανάπτυξης

Θέμα: Αίτημα του Συλλόγου Δανειοληπτών Ελβετικού Φράγκου

Καταθέτω ως αναφορά προς τον αρμόδιο Υπουργό το συνημμένο έγγραφο του Συλλόγου Δανειοληπτών Ελβετικού Φράγκου, σχετικά με αίτημά τους για την ρύθμιση του θέματος των δανείων σε ελβετικό φράγκο και παρακαλώ για τη δική σας απάντηση σύμφωνα με το Α.125 του Κανονισμού της Βουλής.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Βασίλειος Βασιλειάδης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥ
ΣΟΛΩΝΟΣ 21, ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΤΚ. 17674
ΑΦΜ: 997249117
ΤΗΛ. 2114072755/ [REDACTED]
email: info@daneia-chf.gr

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 17/2024

Αθήνα, 08/04/2024

ΠΡΟΣ

Γενική Γραμματεία Εμπορίου
Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή
(Τομέας Προστασίας Καταναλωτή)
Γενικό Γραμματέα κ. Σωτήριο Αναγνωστόπουλο

Κοιν:
Ως Πίνακας Αποδεκτών

Αξιότιμε κύριε Γενικέ Γραμματέα,

Στην αλληλογραφία του Συλλόγου Δανειοληπτών Ελβετικού Φράγκου με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης που έχει προηγηθεί, κοινοποιηθείσα και στην Γενική Γραμματεία Καταναλωτή (επιστολές μας από 25 και 30 Νοεμβρίου 2022), στις οποίες η Γενική Γραμματεία απήντησε με επιστολή της (ΑΠ 13223 - 13-02-2023), έχει ανοιχτεί μια συζήτηση για τη δυνατότητα που δίνει το άρθρο 10 παρ. 21 Ν. 2251/1994 στον αρμόδιο υπουργό, «με απόφασή του να καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, καθώς οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών».

Με την ανωτέρω επιστολή της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, η έκκλησή μας για νομοθέτηση με βάση το διατακτικό τριών τουλάχιστον αμετακλήτων δικαστικών αποφάσεων, απερρίφθη με το σκεπτικό ότι «δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 10 παρ. 21 Ν. 2251/1994». Στην επιστολή αναλύεται το σκεπτικό ότι «σύμφωνα με το Συμβούλιο της Επικρατείας (απόφαση Ολομελείας ΣτΕ

υπ' αριθμ. 1210/2010) για την άσκηση της εν λόγω κανονιστικής αρμοδιότητας της Διοίκησης τίθενται σωρευτικά τρεις προϋποθέσεις: α) ύπαρξη αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, β) έναρξη της δίκης με αγωγή καταναλωτή ή ένωσης καταναλωτών και γ) Οι συνέπειες του δεδικασμένου ή της ιδιότυπης δεσμευτικότητας σε περίπτωση συλλογικών αγωγών να έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών».

Με δεδομένη εκ των πραγμάτων τη συνδρομή των προϋποθέσεων υπό στοιχείο α) και γ), η οποία ουδόλως αμφισβητείται, το ζήτημα προκαλείται από το στοιχείο β), δηλαδή την εκκίνηση της δίκης «με αγωγή καταναλωτή ή ένωσης καταναλωτών».

Αναφερόμενη στην υπ' αριθμ. 86/2017 απόφαση του Εφετείου Αιγαίου, η Γενική Γραμματεία ισχυρίζεται ότι αυτή εκδόθηκε κατόπιν αγωγής ένωσης προσώπων που διατηρεί επιχείρηση εκμετάλλευσης πρατηρίου υγρών καυσίμων, «η οποία (ένωση προσώπων) δεν έχει την ιδιότητα του καταναλωτή, όπως επιτάσσει το άρθρο 10 παρ. 21 Ν. 2251/1994».

Ωστόσο, η ιδιότητα του καταναλωτή, δεν περιγράφεται στο άρθρο 10 παρ. 21 του Ν. 2251/1994. Αντίθετα, ορίζεται στο άρθρο 1^α του ίδιου νόμου, και εξειδικεύεται περαιτέρω στην παράγραφο 4^α του αυτού άρθρου.

Οι λήπτες τραπεζικών προϊόντων θεωρούνται «τελικοί αποδέκτες» υπηρεσίας, και συνεπώς έχουν την ιδιότητα του καταναλωτή. Υιοθετώντας το σκεπτικό αυτό, εκδόθηκε και η υπ' αριθμόν 13/2015 απόφαση του Αρείου Πάγου, με την οποία κρίθηκε ότι τόσο επιχειρηματίας που έλαβε δάνειο για την επιχείρησή του όσο και η μητέρα του, που ορίστηκε ως εγγυήτρια, έχουν την ιδιότητα του καταναλωτή: ο μὲν πρώτος διότι ήταν ο τελικός αποδέκτης της τραπεζικής υπηρεσίας, εν προκειμένω της λήψης πίστωσης, η δε δεύτερη επειδή δεν συμβλήθηκε στο πλαίσιο άσκησης κάποιας εμπορικής δραστηριότητας.

Ο προηγούμενος γενικός ορισμός του άρθρου 1 παρ. 4α ν. 2251/1994 (πριν την τροποποίησή του με τον Ν. 4512/2018) προστάτευε ως καταναλωτή κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ήταν «τελικός αποδέκτης» των αγαθών. Πιο συγκεκριμένα ανέφερε πως «καταναλωτής θεωρείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ενώσεις προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα για τα οποία προορίζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην αγορά και τα οποία κάνουν χρήση των προϊόντων ή των υπηρεσιών αυτών, εφόσον αποτελούν τον τελικό αποδέκτη τους». Επρόκειτο για έναν ευρύ ορισμό της έννοιας του καταναλωτή, σε αντίθεση με την στενή ερμηνεία που δίνεται από την κοινοτική έννομη τάξη.

Η προϊσχύουσα ευρεία απόδοση του όρου του καταναλωτή του εθνικού νομοθέτη, δημιούργησε ερμηνευτικούς προβληματισμούς. Με το προϊσχύσαν άρθρο 1 παρ. 4α η έννοια του καταναλωτή αποδεσμευόταν από τον μη επαγγελματικό χαρακτήρα της δράσης του προσώπου, ενώ δημιουργούταν η υποψία ότι καταναλωτής θα μπορούσε να είναι κάθε προμηθευόμενος, ενώ είναι προφανές ότι ο νόμος δεν μπορούσε να έχει τέτοιες διαστάσεις, γιατί διαφορετικά θα μετέτρεπε τις

σχετικές ρυθμίσεις από ειδικό δίκαιο σε πλέγμα διατάξεων τροποποιητικών του Αστικού Κώδικα. Δημιουργήθηκε έτσι μια τάση εξασθένισης της πραγματικής χρήσης της διάταξης. Οι ίδιοι οι προμηθευτές επιρρίπτουν όλο και περισσότερες ευθύνες στους καταναλωτές, προκειμένου να προστατευθούν οι ίδιοι, φέρνοντας στην επιφάνεια το ερώτημα εάν ο νομοθέτης ήθελε πραγματικά να εκφρασθεί με τέτοιο ευρύ τρόπο, αφήνοντας άτομα να καρπώνονται τον μανδύα της προστασία του νόμου, ενώ στην πραγματικότητα δεν χρήζουν καμίας προστασίας, δημιουργώντας έτσι μια αξιολογική αντινομία.

Κύριο επιχείρημα αυτής της άποψης αποτελεί η ήδη εφαρμοσθείσα στενή έννοια του καταναλωτή στις ευρωπαϊκές Οδηγίες, αλλά και στην νομολογία του ΔΕΕ. Συνεπώς, η ερμηνεία της ελληνικής διάταξης θα πρέπει να γίνεται με βάση το κοινοτικό δίκαιο. Ωστόσο είναι πολύ σημαντικό να τονιστεί ότι ο πραγματικός στόχος των κοινοτικών οδηγιών που αποτέλεσαν την βάση των εγχώριων νομοθετημάτων ήταν η εξασφάλιση ενός ελάχιστου ορίου προστασίας του καταναλωτή προς την υιοθέτηση κοινών όρων ανταγωνισμού μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. Η έννοια του τελικού αποδέκτη της υπηρεσίας, μπορεί να είναι ευρύτερη του ελάχιστου προστατευτικού περιεχομένου που θέτει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, χωρίς η συμμόρφωση του εθνικού δικαίου με τα ευρωπαϊκά πρότυπα να τίθεται εν κινδύνω.

Με τον Ν. 4512/2018 υιοθετείται η λεγόμενη «στενή» ερμηνεία του όρου καταναλωτής, και ο οποίος σύμφωνα με το άρθρο 1α περ. 1 έχει ως εξής: *«καταναλωτής: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελεύθερα επαγγελματική του δραστηριότητα»*. Αυτή η επιλογή του νομοθέτη φαίνεται να είναι ξεκάθαρη υιοθέτηση, αν όχι αντιγραφή του κοινοτικού ορισμού του καταναλωτή, και σύμφωνα με το νομοθέτη, έγινε για λόγους διαχωρισμού των δικαιωμάτων καταναλωτών και τις υποχρεώσεις των προμηθευτών, ειδικά κατά το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Ακόμη και με αυτή την τροποποίηση ωστόσο, το επιχείρημα διαφαίνεται ως περιττό για τις τραπεζικές εργασίες, και ουσιαστικά αποτελεί «διορθωτική νομοθετική παρέμβαση» και ίσως «απάντηση» στην νομολογιακή αντιμετώπιση του επενδυτή- και όχι βέβαια του καταναλωτή- δανειολήπτη. Ούτως ή άλλως, ούτε ο πλέον υιοθετηθείς από το ελληνικό δίκαιο κοινοτικός ορισμός του καταναλωτή (όπως αναλύθηκε ανωτέρω) δεν αποκλείει παντελώς την συμπερίληψη του επενδυτή στην έννοια του καταναλωτή, και συνεπώς εκ του μείζονος συναγομένου του ελάσσονος, οριοθετεί το επίπεδο προστασίας που παρέχεται στον καταναλωτή- δανειολήπτη, αφού αν επιφυλάσσεται προστασία στον επενδυτή, εκ των ων ουκ άνευ συνάγεται ότι αντίστοιχη τέτοια οφείλει να παρέχεται και προς τον καταναλωτή- δανειολήπτη. Απώτερος στόχος αυτής της υποχρέωσης είναι η δυνατότητα των καταναλωτών να συγκρίνουν μεταξύ κατανοητών και σαφώς διατυπωμένων όρων, με αποτέλεσμα να

είναι σε θέση να κατανοήσουν επακριβώς το πλαίσιο υπηρεσιών που τους παρέχεται, αλλά και τις σχετικές υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων.¹

Με αυτά τα δεδομένα, τα οποία φυσικά ούτε νέα ούτε καινοτόμα είναι, αισθανόμαστε εκ νέου την υποχρέωση να θέσουμε το θέμα συμμόρφωσης της διοίκησης με τις αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί (Εφετείο Λάρισας 17/2017, Άρειος Πάγος 369/2019 [Α2' πολιτικό τμήμα], 35/2015 Πολυμελές Πρωτοδικείο Ρόδου και 86/2017 Εφετείο Αιγαίου) και σας καλούμε, βάσει της παραγράφου 21 του άρθρου 10 Ν. 2251/1994 όπως σήμερα ισχύει, να εισηγηθείτε αρμοδίως θετικά στον Υπουργό Ανάπτυξης την έκδοση σχετικής υπουργικής απόφασης που να ρυθμίζει το θέμα των δανείων σε ελβετικό φράγκο, έτι περαιτέρω δε να εισηγηθείτε την κατάθεση σχεδίου νόμου στη Βουλή για την οριστική λύση του θέματος που απασχολεί τόσο μεγάλο αριθμό δανειοληπτών (σε συμμόρφωση με τις ανωτέρω δικαστικές αποφάσεις), δεδομένου ότι οι συνέπειες της πολύχρονης αυτής κρίσης έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

Με εκτίμηση,

Για το Δ.Σ. ΣΥ.ΔΑΝ.Ε.Φ.

Ο Αντιπρόεδρος

Νικόλαος Κοτσιφάκης

NIKOLAO
S
KOTSIFAK
IS

Digitally signed
by NIKOLAOS
KOTSIFAKIS
Date:
2024.04.08
17:38:41 +03'00'

Πίνακας Αποδεκτών

1. κ. Κωνσταντίνο Σκρέκα, Υπουργό Ανάπτυξης
2. κ. Ιωάννη Παππά, Υφυπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
3. κ. Αθανάσιο Καββαδά, Βουλευτή Λευκάδας
4. κα. Τσαμπίκα (Μίκα) Ιατρίδη, Βουλευτή Δωδεκανήσου
5. κ. Ευστράτιο Σιμόπουλο, Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης
6. κ. Διονύσιο Ακτύπη, Βουλευτή Ζακύνθου
7. κ. Στέφανο Γκίκα, Βουλευτή Κέρκυρας
8. κ. Βασίλειο (Λάκη) Βασιλειάδη, Βουλευτή Πέλλης
9. κα. Άννα Ευθυμίου, Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης

¹ Στοιχεία από το άρθρο (<https://skiadopouloslaw.gr/syggkritiki-parathesi-proischysasas-ennoias-toy-katanaloti-kai-ennoias-n-4512-2018/>)

